
Editorial

CAMINA QUE CAMINARÀS...

D'això fa molt de temps: l'espoliador ens havia arrabassat els béns que ens estimàvem més i, damunt, pretenia d'uniformar-nos amb vestits exòtics. A la Universitat, uns quants estudiants —la veritat, no gaires— no s'avenien a la malaurança i s'organitzaren cautelosament. Bé que només disposaven d'uns mitjans força rudimentaris, resolgueren de posar bastons a les rodes del vencedor. O, dit d'una altra manera, decidiren de mantenir-se fidels, en llurs accions, a qüestions tan elementals com poden ésser el respecte a la personalitat de l'home o el respecte a la personalitat dels pobles.

Darrerament i ara, l'atzar i la perseverança han fet que alguns d'aquells estudiants dels anys quaranta coincidissin al voltant de la taula de juntes de l'Acadèmia.

Les últimes dècades han vist l'aparició —l'una darrera l'altra— de disposicions que anaven embolicant la troca sanitària i acabaven convertint l'organització de la medicina en un inefable caos de parcelles i d'interessos. En un medi com aquest, el mòbil és, correntment, el desig de sobreviure, causant, si pot ésser, una grata impressió a les amistats. Durant aquests anys, és cert, hi ha hagut persones que ben intencionadament han proposat remeis, però, en general, llur perspectiva atenyia només el futur que mor demà passat. D'altres persones, progressivament, han anat essent preses per l'atuitment. Enmig d'aquest desori i d'aquest desencís, uns quants metges —la veritat, no gaires— començaren de fer sentir una nova veu: la que propugnava una medicina de veritat —la medicina autèntica, la medicina justa— i la reclamava per a tothom. Aquesta exigència va fer camí, la innovadora concepció aplegà adeptes i, potser passant per un debat que es digué «La salut, afer col·lectiu», arribà a l'esplendorositat —l'esperançadora esplendorositat— de la ponència «Funció social de la medicina» del Congrés de Perpinyà i dels treballs de l'Àmbit d'Estructura sanitària del Congrés de Cultura Catalana.

En els darrers temps i ara, l'atzar i la indeclinable fermesa han fet que alguns d'aquells metges peoners coincidissin al voltant de la taula de juntes de l'Acadèmia.

La història de la llengua ha estat, durant la nit, una de les més tristes. Perquè l'atemptat no anava dirigit contra una persona ni contra una institució ni contra una estructura: feria les essències d'un poble. A les reunions, als escrits, a les publicacions i a les aules, la llengua fou proscripida, però no aconseguiren de colgar les brases sota la cendra. Uns quants companys —la veritat, no gaires—, recalcitrants i tenaços, s'encarregaren de guardar el foc i aviat, al temps de la represa de la Societat de Biologia, s'organitzaren per a la defensa i iniciaren la reivindicativa refrescada. A la Universitat de Prada foren proclamats el dret de la llengua com a vehicle d'expressió científica i el deure d'usar-la. Després, vertiginosament, vingueren les Monografies Mèdiques, els Annals de Medicina, el Vocabulari Mèdic —del qual aviat tindrem una segona edició— i el Congrés de Perpinyà, de metges i biòlegs, i el de Girona, de pediatres. No cal ésser gaire llest per veure «que, tot just, hem encetat el viatge», però també és ben clar que les tenebres —les feixugues i opressives tenebres— qui sap on paren.

De bastant de temps ençà i ara, l'atzar i la incansable obstinació han fet que alguns d'aquells companys recalcitrants ribetejats de filòleg coincidissin al voltant de la taula de juntes de l'Acadèmia.

I al voltant de la rodona taula de juntes de l'Acadèmia, també s'han aplegat i en aquest moment s'hi apleguen alguns dels homes que sempre han estat convençuts que els països no són només una ciutat o, tirant llarg, dues o tres ciutats, sinó moltes ciutats —totes les ciutats— i les viles i els pobles i tota la gent que hi ha nascut i la que hi ha anat a viure; alguns dels homes per als quals el mot «comunitat» no és només una paraula, sinó que els diu una extensa i intensa —en la geografia i en els estaments— coincidència en unes formes de vida i de cultura i que condicionen llurs esforços a aquesta manera d'entendre les coses.

L'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears és, òbviament, una entitat científica. Ara bé, hi ha dues maneres de conrear la ciència: l'una, amb reclusió en el món —la torre d'ivori— de les experimentacions, de les dades, de les observacions, de les exploracions i de les tècniques; i l'altra, sense cap renúncia a la inquietud i al rigor científics, amb una apassionada, fidel i responsable vinculació a la peculiar personalitat del poble que ens alberga, que ens ha tocat de viure i d'edificar.

Fermament, sense ni la més lleu vacillant ombra de dubte, els darrers equips rectors de l'Acadèmia han entès el conreu de la ciència —l'objectiu primordial de l'entitat— d'aquesta última manera. Tots aquells que estimem les nostres coses, els en devem un profund reconeixement. En els darrers

temps, a la taula de juntes de l'Acadèmia s'hi han assegut uns presidents i uns col·laboradors de voluntat que procedien d'aquells grups d'homes que sempre i durant els anys difícils han tingut la llibertat i la justícia per uns drets irrenunciables. Naturalment, amb llur guiatge, l'Acadèmia ha fet camí: un llarg i profitós camí.

I ara, que els nostres pobles van tornant a la claror i que la responsabilitat de l'Acadèmia pertoca a un equip, també, d'homes d'aquells grups, quins són els propòsits? La resposta és fàcil de fer i, segurament, fàcil de predir. El foment, l'estímul i la divulgació dels nostres afers científics, ens hem proposat d'empènyer-los, obertament i harmoniosament, pels amples camins —tan amples que hi cabem tots— que les juntes anteriors tan clarament van marcar.

En termes planers —com els d'un conte—, el nou equip procurarà d'enfortir l'Acadèmia i de fer-la avançar, camina que caminaràs, en el seu paper d'institució al servei d'un país i al servei d'un poble.

ORIOI CASASSAS